

Alkotmánybíróság
részére
1015 Budapest
Donáti u. 35-45

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/2149-0/2017
Érkezett:	2017 NOV 28.
Pldány:	1
Melléklet:	3 db
Kezelőiroda:	

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

1. Alulírott: [REDACTED]

- az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 27. § (1)-(4) bekezdései szerint, a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján,
- az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 53. § (1) bekezdése, és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint,
- az Abtv. 27 § -ban foglalt feltételek bekövetkezésére alapítva,

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztek elő.

2. Alkotmányjogi panaszomat – az alábbiakban részletesen indokolva – a **Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság Szf. 7/2017/10. számú**, valamint az e döntéssel – esetemben helyben hagyott – a **Budapest Területén Működő Ítéltábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság SZF5/2017/20. számú**, Alaptörvény-ellenes **határozata** ellen terjesztem elő. A megjelölt ítéletek az Abtv. 27. § a) pontja szerint Alaptörvényben biztosított jogaimat sértik, és az Abtv. 27. § b) pontja szerinti, rendes jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem.

3. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, 2017. szeptember 15-én kelt másodfokú határozatot az alapügyben eljáró jogi képviselő 2017. szeptember 26-án vette kézhez, egyszerű kézbesítés útján, a panaszos számára azonban mai napig nem került kézbesítésre, azt a jogi képviselő utólagosan mutatta be számára 2017. október hónap első hetében. A határozat kijavításáról szóló 2017. október 9-i javítási dátummal az alaphatározatra vezetett, 7/2017/11. számú végzést ellenben a panaszos kapta meg térítvevényes kézbesítésként, 2017. november 1-án. Ez alapján alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1), (4) bekezdései, valamint az Ügyrend 28. § (1)-(2) bekezdései szerint határidőben előterjesztett.

4. Az alkotmányjogi panasz tárgyával kapcsolatban az Abtv. 31. (1)-(2) bekezdésében foglalt kizáró okok nem állnak fenn.

5. Az indítványozó jogsérelmei a támadott határozat jogerőre emelkedésével következtek be, illetve folyamatosan következnek be, és azok orvoslására vonatkozóan bírói út vagy egyéb hatékony jogorvoslati lehetőség az indítványozó számára nem áll rendelkezésre.

6. Az Indítványozónak az Abtv. 27. § harmadik fordulatóban megkövetelt, közvetlen, aktuális az ügyben való személyes érintettsége fennáll, minthogy a bevezetőben megjelölt határozatok kizárólag rá vonatkoznak, ő volt a szolgálati jogvita eljárás alá vont alanya.

7. Az Ügyrend 56. §-ban foglalt rendelkezésekre figyelemmel a természetes személy Indítványozó bejelenti, hogy személyes adatai közléséhez, és a nyilvánosságra hozatalhoz nem, járul hozzá, kéri az ennek megfelelő eljárás biztosítását.

8. Az Indítványozó – az anyagi jogi feltételek között részletezendően, az Abtv. 29. §-ának szem előtt tartásával – az Abtv. 52. § (1) bekezdés (1b) és f) pontja szerint előterjesztett, határozott kérelemként kijelentett indítványa, hogy:

- a) Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetben alapjogként meghatározott,
 - a XV. cikk (2) bekezdésében foglalt diszkrimináció tilalmára,
 - a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt foglalt, tisztességes, nyilvános és ésszerű határidőn belüli eljáráshoz való jogra,
 - a XXVIII. cikk (2) bekezdésében védett ártatlanság vélelmének megsértésére alapított, sérelmeire figyelemmel
- b) határozottan kéri az Alkotmánybíróságtól,
- c) a 2. pontban azonosított, jelen indítvánnyal támadott ítéletek alaptörvény-ellenességének megállapítását és ex tunc hatályú megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) e) pont].

9. A tények összefoglalásaként az indítványozó az alábbiakat adja elő:

9.1. Az indítványozó ellen 2013. december 21-én szabálysértési indult, amire figyelemmel a munkáltatói jog gyakorlója, 2014. január 30-án, illetve május 7-én fegyelmi eljárást kezdeményezett vele szemben. A szabálysértési eljárás utóbb büntetőeljárásként folytatódott tovább, melyet azonban a Központi Nyomozó Főügyészség 2015. augusztus 10-én kelt 1. Nyom.357/2014/25-I sz. határozatával megszüntetett és szabálysértési eljárás lefolytatása végett a bírósághoz tett át. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a szabálysértési eljárást a 2016. január 7-én hozott, 12 Sze. 39401/2015. sz. határozatával megszüntette.

9.2. Az első fokú szolgálati bíróság a büntető, illetve szabálysértési eljárásra figyelemmel a Bírák Jogállásáról és Javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 107. §-a alapján a fegyelmi eljárás folytatását felfüggesztette, majd a 2017. január 7-én, a szabálysértési eljárásban hozott (az előző pontban említett) határozatot követően, elrendelte annak folytatását.

10. A részben anyagi, részben eljárási jogsértések miatt megismételt fegyelmi eljárásban a szolgálati bíróság, a jelen indítvány 2. pontjában megjelölt és az alkotmányjogi panasszal támadott ítéleteiben az indítványozóval szemben bírói tisztségből való felmentés fegyelmi büntetést szabott ki, s egyúttal a bírói tisztségből való felfüggesztésről is rendelkezett.

11. Az indítványozó utalni kíván arra, hogy bár jelen alkotmányjogi panaszban szolgálati jogvitát érintő eljárás és határozat az eljárás tárgya, ennek befogadhatósága az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatára figyelemmel nem lehet vitás. A – sok esetben a büntetőjogi joghátránnyal azonos szintű – szankcióval járó fegyelmi eljárások tekintetében mind a tisztességes eljárás (az

abból levezetett különböző elemek), mind a diszkrimináció tilalma, vagy az ártatlansága védelme alapjogi jelentőségére figyelemmel a testület korábban már megállapította, hogy ezek a jogállam olyan alapelvei, amelyek érvényesülése nem korlátozódhat a büntetőeljárásokra. [Fontosabb döntések például: 41/1991. (VII. 3.) AB határozat, 51/1993. (X. 28.) AB határozat, 39/1994 (VII.1) AB határozat, 19/2009. (II. 25.) AB határozat, 941/B/1995. AB határozat, 719/B/1998. AB határozat, 428/B/1998. AB határozat, 685/B/1999 AB határozat, 895/B/200 AB határozat]

12. Ezek a döntések a különböző típusú szolgálati jogvitákkal, vagy prejudiciális szervek eljárásával kapcsolatban is leszögezték, hogy a jogállamiság követelményéből fakadóan az alapjogok kirekesztésére, figyelmen kívül hagyására általában véve sem kerülhet sor, egyes alapjogok garantálása pedig – az adott eljárás természetétől, az alkalmazható szankciótól függően – különösen fontos. Az Alkotmánybíróság (például) a tisztességes eljárás követelményére és az ártatlanság védelmére vonatkozó álláspontját, az említett elveknek a különböző típusú eljárásokban betöltött szerepére figyelemmel vizsgálva, összefoglalóan is kimondta, hogy: ezek nem csupán a büntetőeljárásra irányadó alkotmányos elvek, hanem a jogállam olyan alapelvei, amelyeknek mindenképpen érvényesülnie kell bármely jogellenes magatartáshoz kapcsolódó, preventív-represszív jellegű szankció kiszabására irányuló eljárásban [például: 39/1994. (VII. 1.) AB határozat, 941/B/1995. AB határozat, 19/2009. (II. 25.) AB határozat].

13. A Bjt. fegyelmi szabályai, eljárásának rendje a hatálya alá tartozó bírák szempontjából nyilvánvalóan bír akkora jelentőséggel, mint az imént hivatkozott határozatokban támogatott orvosi kamarai, ügyvédi vagy a hivatásos rendvédelmi alkalmazottakra vonatkozó speciális fegyelmi szabályozás, vagy mint a prejudiciális szervek alanyaival szemben alkalmazható hasonló eljárás. Ahogyan a 19/2009. (II. 25.) AB határozat – más eljárás vonatkozásában – megállapította: ha az alkalmazandó szankció eredményében, súlyában jellegében a büntető anyagi jogi következményekhez hasonlatos eredménnyel járhat, ez a jogkövetkezmény nélkülözhetetlenné teszi, hogy a szankció megállapításához vezető eljárásra is kiterjedjenek az eljárás minőségét meghatározó tisztességes eljárás követelményei vagy más garanciák. A panaszossal szemben a most támadott határozatok a bírói tisztség elvesztését állapították meg, ami súlyában megfelel a büntető anyagi jog szerinti foglalkozástól eltiltás büntetésnek.

14. A szankció alkalmazásához vezető eljárás azonban nélkülözte azokat a garanciákat, amelyek az ilyen súlyú jogkövetkezmények alkalmazásakor biztosították volna az indítványozó számára a tisztességes eljárást.

15. Azt már korábban az Alkotmánybíróság is kifogásolta, hogy a Bjt-ben alig vannak, vagy nincsenek is eljárási szabályok. A másodfokú szolgálati bíróság maga is utal arra, hogy ez ma is tény és a Pp. szabályai is csak a 21/2014. (VII. 15.) AB határozatában foglaltakra figyelemmel kerülnek alkalmazásra. Ez a teljes körű esetlegesség felől kétség kívül a „némileg” rendezett állapot irányába tereli ugyan ezeket az eljárásokat, de önmagában az alkotmánybírósági határozat ebben az esetben sem volt képes garantálni, hogy a jogkövetkezmény súlyához mérten is kielégítő eljárási garanciák érvényesüljenek. A szabályok hiánya jelen esetben az alábbiak szerint a XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdésének közvetlen sérelmét is eredményezte.

16. Bár a fegyelmi eljárás – lényegében abszolút eljárási jellegű hibák és megalapozatlanság – miatt megismétlésre is került, a bizonyítás többszörös jogi képviselői indítványok ellenére sem volt teljes körű. Megjegyzendő, hogy a fegyelmi eljárásban a panaszost nem a jelen ügyben eljáró, hanem szolgálati jogvitában kifejezetten jártas, szakmailag kompetens ügyvéd képviselte, aki éppen a más eljárásokban irányadó jogszabályokra alapozva tette meg indítványait. Ezen jogi képviselő eljárását is nehezítette azonban, hogy a szolgálati bíróság joggyakorlatához nem lehet hozzáférni, mert az itt született döntések még anonimizálva sem elérhetők, így sem az eljárási rend „tipikus” alakulására, sem a büntetéskiszabási gyakorlatra vonatkozó ismeretek nem is állnak rendelkezésre.

17. A szolgálati bíróság lényegében egy átemelt bizonyítékokat az egyébként felelősségre vonás nélkül lezárult büntető és szabálysértési eljárásból és nem önállóan határozta meg a releváns bizonyítási rendet, korlátozva ezzel a szakértői bizonyítás teljes körűségét is. Vagyis a legsúlyosabb szolgálati jogkövetkezmény alkalmazására úgy került sor, hogy egy olyan eljárásra alapozott a szolgálati bíróság, aminek nem is tudjuk, hogy mi lett volna a bűnösséget és az annak alapjául szolgáló bizonyítékok, azok hiteltérdemlősége elfogadását illetően a kimenetele. Kezdetről fogva a „bűnösség vélelme” érvényesült a szolgálati eljárásban azon az alapon, hogy folyt „büntető jellegű” eljárás és nem az ártatlanként kezelés követelménye.

18. Az sem tekinthető a tisztességes eljárás részének, hogy egy foglalkozási jogviszony megszűnésével járó szankciót tartalmazó határozatot a panaszosnak még csak nem is kézbesítenek, elzárva őt attól is, hogy esetleg további jogi lépések megtételét időben megfontolja, és ezzel munkajogi értelemben is „ex lex” állapotba helyezik. A kézbesítés „elmaradása” kapcsán ennél kevesebbet marasztalta el az EJEB Magyarországot a Scheszták v. Hungary ügyben (21/11/2017).

19. A panaszos azonban az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerint is, egyéb helyzet szerinti súlyosan diszkriminatív helyzetbe is került, mivel a szolgálati bíróság nem megfelelően értelmezte és alkalmazta a Bjt. Rendelkezéseit. A Bjt 110. § (2) bekezdése ugyanis kimondja, hogy: „(2) Ha a bíró fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás indult és az a büntetőjogi felelősséget megállapító határozattal fejeződött be, az eljárás jogerős befejezésétől számított egy éven túl nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.” A 110. § (1) bekezdése szerint pedig a fegyelmi eljárás nem is kezdeményezhető ha a fegyelmi vétséget képező magatartás befejezése óta három év eltelt.

20. A panaszossal szemben indult ugyan büntetőeljárás, de már a Központi Nyomozó Főügyészség **2015. augusztus 10-én kelt** 1. Nyom.357/2014/25-I sz. határozatával megszűnt. Vagyis el sem marasztalták a panaszos (ahogy később sem, a szabálysértési eljárásban sem), de ha még elmarasztalták volna is, a megszűnést követő 1 éven túl akkor sem lett mód az eljárás folytatásának. **Ehhez képest 1 éven belül még csak a fegyelmi eljárás folytatását sem rendelte el a szolgálati bíróság. Ekként a panaszos – noha büntetőjogi felelősségre vonására – nem került sor, hátrányosabb helyzetbe került, mint azok a bírótársai, akiket egyébként büntetőjogilag elmarasztalnak.** Velük szemben, ugyanis 1 éven túl bizonyosan nem lett volna folytatható az eljárás.

22. Nyilvánvaló, hogy ha a törvény a súlyosabb, marasztalással záruló esetekre biztosítja a

fegyelmi eljárás alól való megmenekülés lehetőségét, a fegyelmi eljárás hatályát az enyhébb, marasztalással nem záruló esetekben sem lehet korlátlan ideig fenntartani. „A 41/1993. (VI. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a törvényalkotó viszonylag nagy szabadsággal rendelkezik az elévülés feltételeinek meghatározásában. Az elévülés jogi tények kérdése, jogszabálynak kell a naturális tényt – az idő folyását – jogi hatással járó tényre változtatni.” Ha még a büntetőjogra is irányadó az a követelmény, hogy az elkövetőt nem lehet ésszerűtlen indokok alapján vagy alaptalanul hosszú ideig bizonytalanságban tartani, akkor ez nyilvánvalóan irányadó a fegyelmi eljárásokban is. A vizsgált kontextusban ilyen szándék jelenik meg a Bjt. 110. § (1) bekezdésében is a három éves abszolút elévülési idő kapcsán.

23. A panaszos álláspontja szerint jelen ügyben is irányadónak kell lennie az Alkotmánybíróság legutóbbi, a büntetés-végrehajtás rendjével összefüggésben közzétett értelmezésének: A” 435/B/2006 AB határozat megállapította, hogy a jogalkotó szabadsága az elévülés tekintetében nem korlátlan, ugyanis mind az általános szabályozásnak, mind az attól való eltérésnek a szabályozott jogviszonyt tartalmából, természetéből, a szabályozott jogviszony lényegi tartalmából kell fakadnia és nem vezethet a jogalanyok közötti indokolatlan különbségtételhez. A 3206/2014 (VII. 21.) AB határozat a XV. Cikk (2) bekezdése tekintetében megállapította, hogy az Alaptörvényben az „egyéb helyzet szerinti különbségtételre” való utalás nyújt garanciát arra, hogy a tételesen fel nem sorolt, de azokhoz döntő hasonlóságot mutató, előre nem látható helyzetek szerinti különbségtétel se eredményezzen a jogalanyok között hátrányos megkülönböztetést. A különbségtétel igazolhatóságát az Alkotmánybíróság mind az alapjogok, mind a nem alapjogok tekintetében szigorúan vizsgálja.”

24. A fentebb kifejtettek alapján az indítványozó ismételten kéri az indítvány befogadását és elbírálását, valamint a támadott szolgálati bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítását és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján ex tunc hatályú megsemmisítését.

Budapest, 2017. november 21.

Tisztelettel, az Indítványozó képviselőjében:

dr. Kadlót Erzsébet

ügyvéd

1122 Bp., Városmajor u. 41/B.

Adószám: 50241398-2-43

Bsz.: 10402142-50526653-89871009

dr. Kadlót Erzsébet

ügyvéd

Melléklet: Támadott határozatok
Meghatalmazás